

www.viitorul.org

**International Scientific-Practical
Symposium**

**„Sustainable Public Procurement:
challenges and opportunities”**

November 20, 2020

**Strengthening sustainable public procurement
in Republic of Moldova**

The International Scientific-Practical Symposium „Sustainable Public Procurement: Challenges and Opportunities”.

Organized by:

Faculty of Economic Sciences of MSU in partnership
with IDIS „Viitorul”

ORGANIZATIONAL COMMITTEE:

President: ULIAN Galina, PhD. hab., Prof.

Members:

GANEA Victoria, PhD. hab., Prof.,

COJOCARU Maria, PhD., Ass. prof.

UNGUREANU Carolina, Deputy director for international
cooperation IDIS Viitorul

HĂMURARU Maria, PhD., Ass. prof.

ENACHI Diana, expert IDIS Viitorul

BUZDUGAN Adriana, PhD., Ass. prof.

MULIC ANDREI, PhD., Ass. prof.

CAPRIAN Iulia, PhD., Ass. prof.

TÎRȘU Valentina, lecture

ULIAN Ecaterina, PhD student

RUSU Elena, PhD student

CONTACTS:

MD-2009, Moldova State University, Chisinau

Alexe Mateevici Street, 60, Main Building, Hall 327

Tel.: (+373) 68094157 E-mail: proiect.ancd@gmail.com

SCIENTIFIC COMMITTEE:

- President:** **ULIAN Galina**, PhD. hab., Prof., Dean of the Faculty of Economic Science, Moldova State University
- Vice-president:** **GANEA Victoria**, PhD. hab., Prof., Moldova State University
- Members:** **STRATAN Alexandru**, c. m., PhD. hab., Prof., NIER, Republic of Moldova
- DINGA Emil**, PhD., Prof., CFMR, Bucharest, Romania
- GROSU Veronica**, PhD., Prof., USV, Suceava, Romania
- LAZEBNYC Larisa**, PhD., Ass. prof., USFSU, Kiev, Ukraine
- MYKYTENKO Viktor**, PhD. hab., prof., PI IIESD of NAS of Ukraine, Kyiv, Ukraine
- HAMURARU Maria**, PhD., Ass. prof., MSU, Republic of Moldova
- UNGUREANU Carolina**, Deputy director for international cooperation IDIS Viitorul
- BUZDUGAN Adriana**, PhD., Ass. prof. MSU, Republic of Moldova
- COJOCARU Maria**, PhD., Ass. prof. MSU, Republic of Moldova
- ENACHI Diana**, expert IDIS Viitorul
- GOLOCEALOVA Irina**, PhD., Ass. prof. MSU, Republic of Moldova
- DOGA-MÎRZAC Mariana**, PhD. hab., Ass. prof., MSU, Republic of Moldova
- HLACIUC Elena**, PhD., Prof., USV, Suceava, Romania
- CAPRIAN Iulia**, PhD., Ass. prof., MSU, Republic of Moldova
- MULIC Andrei**, PhD., Ass. prof., MSU, Republic of Moldova
- ȘTEFANIUC Olga**, PhD., Ass. prof., MSU, Republic of Moldova
- JALENCU Marian**, PhD., Ass. prof., MSU, Republic of Moldova
- ZAHARCO Silvia**, PhD., Ass. prof. MSU, Republic of Moldova

SYMPOSIUM PROGRAMME

<i>Friday, November 20</i>	
09:00	Welcome & Registration of participants
–	(acceptance and registration on ZOOM platform)
09:55	https://us02web.zoom.us/j/3849992775?pwd=dTNWWThBb3AvOXJOUWtEK0k3RFYvQT09
	ID: 384 999 2775 Acces code: 123456
Opening Session	
10:00	Galina ULIAN , PhD Hab. Prof., Project Director
–	Carolina UNGUREANU , Deputy director for international cooperation IDIS „Viitorul”
10:30	
Plenary Session	
10:30	Diana ENACHI . IDIS „Viitorul”. Application of the sustainability issues in the procurement process.
–	Olga PISARENCO . National Bank of Moldova. Legal context for the implementation of sustainable public procurement in the Republic of Moldova
12:00	Viktoriia MYKYTENKO . Institute of Environmental Economics and Sustainable Development of the National Academy of Sciences of Ukraine. Identification and grouping of threats and risks to sustainable management
	Mihai GÎRLEA . MSU. Business model as a concept of sustainability in the banking sector
	Maria COJOCARU . MSU, Carmen COCA (România). Sustainable finance in supporting the implementation of sustainable procurement.

12:00 – 13:00	Coffee Break
Sections' Presentations	
Section 1 SUSTAINABLE PUBLIC PROCUREMENT: STRATEGIES, REGULATIONS, OPPORTUNITIES AND GOOD PRACTICES Moderator - Maria COJOCARU, PhD., Ass. prof., MSU, Republic of Moldova https://us02web.zoom.us/j/3849992775?pwd=dTNWWThBb3AvOXJOUWtEK0k3RFYvQT09	
Paper Presentations	
13:00 – 15:00	Elena SAMOILA. <i>National Bank of Moldova.</i> Public procurement - continuous development... Victoria GANEA. <i>Moldova State University.</i> Theoretical aspects regarding efficiency of public procurement in the context of sustainable development. Elena RUSU. <i>MSU Doctoral School of Economics.</i> Aspects of the transition to the circular economy - an imbold to growing ecological procurement Tatiana MASLOVA. <i>MSU Doctoral School of Economics.</i> Concession and public procurement agreements as forms of interaction between business and the state: similarities and differences. KHOZIEV Lolita. <i>Odessa National Economic University.</i> Ways to increase the competitiveness of enterprises.
15:00 – 16:00	Final Discussions and Conclusions
Section 2 SUSTAINABLE CONSUMPTION AND PRODUCTION MODELS. PROMOTING A SUSTAINABLE LIFESTYLE	

Moderator – Adriana BUZDUGAN, PhD., Ass. prof., MSU, Republic of Moldova

<https://us02web.zoom.us/j/3849992775?pwd=dTNWWThBb3AvO XJOUWtEK0k3RFYvQT09>

Paper Presentations

- 15:00 – 16:30** **Adriana BUZDUGAN. Ala TABARCEA MSU.** Individual self and ecologically sustainable consumer behaviour change.
- Ludmila MASKO. Polotsk State University, Belarus.** Environmental report of the organization: formation of indicators and synergy effect.
- Silvia ZAHARCO. MSU.** Analysis of sales revenue in correlation with production capacity in the conditions of a sustainable activity
- Irina GOLOCEALOVA, MSU.** Identification and measurement of natural capital as an element of the concept of a sustainable knowledge-based economy
- Veronica BULAT. MSU.** Aspects of medical waste management generated by COVID 19
- Pavel PANKOV. Polotsk State University, Belarus.** Sustainable derivatives usage in non-financial organizations.
- Iulia CAPRIAN, Ionuț LOM. MSU.** Sustainable insurance - opportunity for society and business.
- Marcela ENACHI. MSU Doctoral School of Economics.** Perspectives of the development of optional medical insurance in the conditions of SDG implementation.

16:30 – 17:00 **Final Discussions and Conclusions**

Section 3 THE CHALLENGES OF THE CIRCULAR ECONOMY AND SUSTAINABLE ECONOMIC GROWTH Moderator - Maria HĂMURARU, PhD., Ass. prof., MSU, Republic of Moldova https://us02web.zoom.us/j/3849992775?pwd=dTNWWThBb3AvOXJOUWtEK0k3RFYvQT09	
	Paper Presentations
13:00	Maria HĂMURARU. MSU. The circular economy model: theoretical and practical approaches.
–	Anelia CARAMAN. <i>Expert internațional, director Cluster agroecoturistic „Armonia Nordului”.</i>
16:30	Dr. Michal ROMAN, Universitatea de Științe ale Vieții din Varșovia (Polonia). Potențialul economiei circulare în promovarea unei economii verzi în Republica Moldova
	Liudmila ROȘCA – SADURSCHI. <i>Universitatea de Stat „B.P.Hasdeu” din Cahul.</i> The evolution of the circular economy in terms of sustainable development.
	Valentina TÎRȘU. MSU. The green economy and the educational system.
	Ecaterina ULIAN. MSU Doctoral School of Economics. Measuring the sustainable performance of the wine company: methodological-practical aspect.
	Cătălina DAVÎDOV. MSU Doctoral School of Economics. Integration of the sustainability component in regional development projects.
16:30	Final Discussions and Conclusions
–	
17:30	

Project 20.80009.7007.15 financed from the state budget within the State Program (2020-2023) Nr. 81-PS from 03.01.2020

PREFAȚĂ

Simpozionul Științifico-Practic Internațional „Achiziții Publice Durabile: provocări și oportunități” a avut ca scop de a facilita schimbul de experiență și informații în domeniu, a identifica și pune în discuție problemele și perspectivele dezvoltării achizițiilor durabile, a releva pregnanța modelelor durabile de consum și producție în creșterea economică bazată pe principiile economiei circulare.

Evenimentul s-a desfășurat în contextul derulării Proiectului de cercetare și inovare **„Consolidarea achizițiilor publice durabile în Republica Moldova”** finanțat din bugetul de stat în cadrul Programului de Stat 2020-2023, a cărui scop este de a contribui prin cercetare și transfer de cunoștințe la soluționarea problemelor de protecție a mediului, concomitent cu reducerea semnificativă a inegalităților în plan social și a încurajării afacerilor durabile și a consumului sustenabil.

La eveniment au participat cercetători, experți din diferite domenii (cercetare, politici publice, participare civică, advocacy, monitorizare, reglementare etc.), reprezentanți ai autorităților publice care au drept preocupare promovarea achizițiilor publice durabile, competitivitatea și creșterea economică prin prisma promovării obiectivelor dezvoltării durabile.

Secțiuni:

- I.** Achiziții Publice Durabile: strategii, reglementări, oportunități și bune practici.
- II.** Modele durabile de consum și producție. Promovarea unui stil de viață sustenabil.
- III.** Provocările economiei circulare și creșterea economică sustenabilă.

Evenimentul s-a desfășurat la **20 noiembrie 2020**, începând cu ora 10.00 (Sesiunea plenară); ora 13.00 – lucrări pe secțiuni.

În condițiile impuse de situația epidemiologică (COVID 19), simpozionul s-a desfășurat cu prezența fizică a unui număr limitat al participanților și online.

Galina ULIAN, Dr. hab. prof.univ., Director de proiect

The **International Scientific-Practical Symposium „Sustainable Public Procurement: Challenges and Opportunities”** aims to facilitate the exchange of experience and information in the field, to identify and discuss the issues and perspectives regarding the development of sustainable procurement, to reveal the importance of sustainable consumption and production models in economic growth based on the principles of the circular economy.

The event took place in the context of the unfolding Research and Innovation Project **„Strengthening sustainable public procurement in Republic of Moldova”**, financed from the state budget within the State Program 2020-2023, whose purpose is to contribute through research and knowledge transfer to solving environmental protection problems, simultaneously with the significant reduction of social inequalities and encouraging sustainable business and consumption.

At the event was attended researchers, experts from various fields (research, public policies, civic participation, advocacy, monitoring, regulation, etc.), representatives of public authorities whose concern is the promotion of sustainable public procurement, competitiveness and economic growth in terms of promoting sustainable development goals.

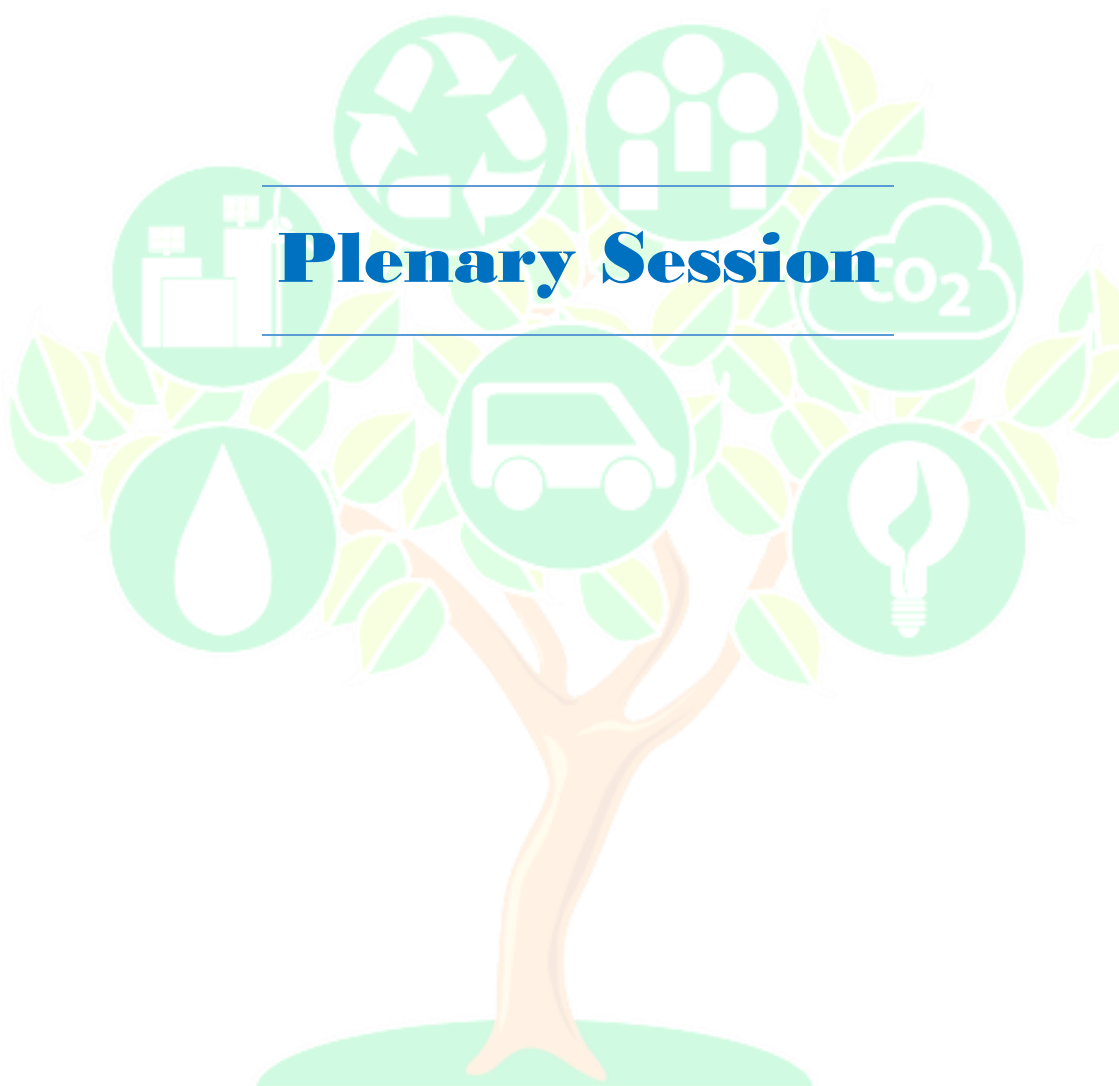
Sections:

- IV.** Sustainable Public Procurement: strategies, regulations, opportunities and good practices.
- V.** Sustainable consumption and production models. Promoting a sustainable lifestyle.
- VI.** The challenges of the circular economy and sustainable economic growth.

The event took place on **November 20, 2020**, beginning at 10.00 a.m. (Plenary session); at 01.00 p.m. – section works. Depending on the evolution of the epidemiological situation in the Republic Moldova (COVID19), the symposium took place with the presence of participants and online.

Galina ULIAN, PhD Hab. Prof., Project Director

Plenary Session

CONTEXTUL LEGAL DE REALIZARE A ACHIZIȚIILOR PUBLICHE DURABILE ÎN REPUBLICA MOLDOVA

LEGAL CONTEXT FOR THE IMPLEMENTATION OF SUSTAINABLE PUBLIC PROCUREMENT IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA

ПРАВОВОЙ КОНТЕКСТ ДЛЯ ПРОВЕДЕНИЯ ГОСУДАРСТВЕННЫХ УСТОЙЧИВЫХ ЗАКУПОК В РЕСПУБЛИКЕ МОЛДОВА

Pisarenco Olga

dr., conf. univ., Universitatea Tehnică din Moldova
șef Direcția achiziții și management contracte, Banca Națională a Moldovei
E-mail: olga.pisarenco@gmail.com

Abstract

One of the current global concerns is the protection of the environment. Sustainable public procurement is one of the ways to implement environmental standards for goods, services and works procured by contracting authorities. The successful realization of this goal depends on both the demand and the existing supply on the market of goods, services and works. In this article we aim to identify the legal requirements that contracting authorities should formulate in order to make environmentally purchases of goods, services and works. Also, on the experience gained in the field of public procurement, we will come up with proposals to boost green procurement in the Republic of Moldova.

Rezumat.

Una din preocupările actuale la nivel global este protecția mediului înconjurător. Achizițiile publice durabile reprezintă una din modalitățile de implementare a standardelor ecologice față de bunurile, serviciile și lucrările achiziționate de autoritățile contractante. Realizarea cu succes a acestui scop depinde atât de cererea, cât și de oferta existentă pe piața bunurilor, serviciilor și lucrărilor. În prezentul articol ne propunem să identificăm care sunt cerințele legale pe care autoritățile contractante ar trebui să le formuleze pentru a realiza achiziții ecologice de bunuri, servicii și lucrări. De asemenea, având la bază

experiența acumulată în domeniul achizițiilor publice vom prezenta propuneri practice de impulsioneare a achizițiilor verzi în Republica Moldova.

Cuvinte-cheie: *autoritate contractantă, operator economic, ofertant, achiziții publice, achiziții verzi, achiziții durabile, mediu înconjurător, etichetă ecologică, standard național, standard european.*

Keywords: *contracting authority, economic operator, tenderer, public procurement, green procurement, sustainable procurement, environment, eco-label, national standard, European standard.*

Ключевые слова: *заказчик, экономический оператор, участник тендера, государственные закупки, зеленые закупки, устойчивые закупки, окружающая среда, эко-маркировка, национальный стандарт, европейский стандарт.*

JEL classification: K32, O13, O44, Q56; H57

IDENTIFICATION AND GROUPING OF THREATS AND RISKS TO SUSTAINABLE MANAGEMENT

Viktoriya Mykytenko [ORCID 0000-0002-8212-9777](https://orcid.org/0000-0002-8212-9777),

Doctor of Economics, Public Institution «Institute of Environmental Economics and

Sustainable Development of the National Academy of Sciences of Ukraine»,

Address: 60 Boulevard Shevchenko, 01032, Kyiv, Ukraine,

Emails: v.v.mykytenko@gmail.com; vmikitenko@ukr.net;

Abstract.

The relevance of this study is to solve the basic task for society to ensure sustainable management by improving the spatial management system of natural resource assets, increase their usage efficiency and ensure sustainable socio-economic development of Ukraine on this basis. At all levels of the state government, there appeared a need to ensure spatial management and transform the organizational structure of natural resource management on the basis of the introduction of a modern system of territorial natural entities with the change of relevant functions, mechanisms and powers in the direction of increasing the ecological and economic effect in various spheres of economic activity. Aim of the research: identification of the highest priority, to ensure sustainable management in resource constraints, the composition of threats and risks and

their grouping; development of a closed scheme of permanent clarification of the most important, for spatial sustainable development, threats and risks. The methodological basis of the study is the work of domestic and foreign scientists on spatial management of natural resources, sustainable spatial development and economic security, regulations, analytical and statistical materials of ministries and departments, international organizations, other scientific and information materials. The study involves the use of a number of interrelated methods, including methods: analysis and synthesis; system analysis; economic and mathematical; expert assessments; graphic, etc.

The scheme of grouping of organizational and economic mechanisms of realization of spatial model of management of sustainable management within a certain state formation is constructed. According to which a universal, for three stages of implementation of the corresponding type of macro- model (initiation, consolidation, incorporation) spatial management of sustainable development, algorithm is developed. The use of the latter involves: continuous grouping and identification of the most significant threats and risks (in a closed cycle of management, organizational and economic, forecasting, analytical and econometric procedures); development of measures to eliminate the consequences of turbulent shifts.

Keywords: spatial management of sustainable management, risks and threats, transformation of economic relations.

JEL classification: R 13, R 32, A13.

BUSINESS MODEL AS A CONCEPT OF SUSTAINABILITY IN THE BANKING SECTOR

MODELUL DE BUSINESS CA CONCEPT DE DURABILITATE ÎN SECTORUL BANCAR

БИЗНЕС-МОДЕЛЬ КАК КОНЦЕПЦИЯ УСТОЙЧИВОСТИ В БАНКОВСКОМ СЕКТОРЕ

GÎRLEA Mihail

PhD, Moldova State University

mihaigirlea1982@gmail.com

Abstract.

The modelling of a banking business plan needs to be carried out in tight correlation to the intended management scope, if the manager intends to double profit, he will thus take on a greater risk and if he intends to apply a development strategy starting from the minimization of risks, profits will be smaller but certain. Any entity survives in interdependence with the internal and external environment from which it is part of and therefore a company exists in relation to those surrounding it. From this point of view, two main tendencies may be observed in the development of a business model at the beginning of the XIIth century: the development of a durable business and corporate governance. In order to obtain enhanced efficiency, especially in the integrated markets, like the one which is specific for the European Union, banks are obliged to pay more attention to the best practices. Business models have many dimensions and levels. The traditional view has not lost its significance, even if business models today are presented as a type of unit of analysis going beyond the traditional approach. This requires that the company asks itself about not only the benefits that it brings to the customer, but also about which sources it can generate profits from along the value chain. A company must deal with the dimensions of effectiveness and efficiency in its work, which ultimately determine its comparative competitive advantage. This can be defended both commercially and with regard to the competitive position achieved. Determining a business model continues to bring together customer and corporate perspectives through

the overarching objective of generating and securing a competitive advantage. An essential dimension in determining a business model is innovation, and the customer remains the primary reference point for this.

Rezumat

Modelarea unui plan de business bancar trebuie făcută în strânsă corelație cu scopul urmărit de management. Dacă managerul își propune dublarea profiturilor, în consecință își va asuma un risc mai mare, iar dacă acesta își propune o strategie de dezvoltare pornind de la minimizarea riscurilor, profiturile vor fi mai mici, dar sigure. Orice entitate supraviețuiește în interdependență cu mediul intern și extern din care face parte; ca urmare, o companie există în relație cu cei din jur. Din acest punct de vedere, se remarcă două tendințe majore în dezvoltarea unui model de business la începutul secolului XXI: dezvoltarea unei afaceri durabile și guvernanta corporativă. Pentru obținerea unei eficiențe sporite, mai ales în piețele integrate cu cea specifică Uniunii Europene, băncile sunt obligate să fie foarte atente la cele mai bune practici. Modelele de afaceri au multe dimensiuni și niveluri. Viziunea tradițională nu și-a pierdut semnificația, chiar dacă modelele de afaceri de astăzi sunt prezentate ca un tip de unitate de analiză care depășește abordarea tradițională. Acest lucru necesită ca compania să se întrebe nu numai despre beneficiile pe care le aduce clientului, ci și despre ce surse poate genera profituri de-a lungul lanțului valoric. O companie trebuie să se ocupe de dimensiunile eficienței și eficienței în activitatea sa, care, în cele din urmă, determină avantajul său comparativ competitiv. Acest lucru poate fi apărut atât din punct de vedere comercial, cât și în ceea ce privește poziția concurențială atinsă. Determinarea unui model de afaceri continuă să reunească perspectivele clienților și ale corporației prin obiectivul general de a genera și a asigura un avantaj competitiv. O dimensiune esențială în determinarea unui model de afaceri este inovația, iar clientul rămâne punctul principal de referință pentru aceasta.

Cuvinte cheie: modele de business bancar, durabilitate bancară, reglementare financiar-bancară, stabilitate financiară, tehnică și practică bancară, criză financiară, identificarea și evaluarea riscurilor.

Key words: banking business models, banking sustainability, financial-banking regulation, financial stability, banking technique and practice, financial crisis, risk identification and assessment.

JEL classification codes: C63, G21, L21, L25

FINANȚELE DURABILE ÎN SUSȚINEREA IMPLEMENTĂRII ACHIZIȚIILOR DURABILE

УСТОЙЧИВЫЕ ФИНАНСЫ – ИНСТРУМЕНТ ДЛЯ ВНЕДРЕНИЯ УСТОЙЧИВЫХ ЗАКУПОК

SUSTAINABLE FINANCE IN SUPPORTING THE IMPLEMENTATION OF SUSTAINABLE PROCUREMENT

Maria COJOCARU

PhD, Moldova State University

cojocaruusm@gmail.com

Carment COCA, PhD., România

zelesneacarmen@yahoo.com

Abstract.

This scientific paper addresses the issue of low prices in line with sustainability issues. The authors use as an argument the position and arguments of Professor Michael Carolan regarding the unquantified part of the costs. These costs are found in the unequal labor remuneration for the same operations for workers in different countries, in limited access to certain resources, etc. These and other arguments lead to the conclusion that radical changes need to be done to people's attitudes towards the low prices they pay when purchasing a good. This can be done, initially, through the involvement of public authorities, an important role being assigned to public procurement.

Rezumat

Această lucrare științifică vizează problematica prețurilor mici în concordanță cu aspectele de durabilitate. Autorii aduc ca argument poziția și argumentele profesorului Michael Carolan privind partea necuantificată a costurilor. Aceste costuri se regăsesc în inegalitatea remunerării muncii pentru aceleași operații a muncitorilor din diferite țări, în limitarea accesului la anumite resurse ș.a. Aceste și alte argumente conduc la concluzia că sunt necesare modificări radicale ale atitudinii oamenilor față de prețurile mici care le plătesc în momentul procurării unui bun. Aceasta se poate face, initial, prin implicarea autorităților publice, un rol important fiind atribuit achizițiilor publice.

Cuvinte cheie: achiziții publice durabile; Cheaponomics

Keywords: sustainable public procurement; Cheaponomics

JEL classification: H57, Q56;

Section 1

**SUSTAINABLE PUBLIC PROCUREMENT:
STRATEGIES, REGULATIONS,
OPPORTUNITIES AND GOOD PRACTICES**

**ACHIZIȚII PUBLICE DURABILE: STRATEGII,
REGLEMENTĂRI, OPORTUNITĂȚI ȘI BUNE
PRACTICI**

ACHIZIȚII PUBLICE – DEZVOLTARE CONTINUĂ...

PUBLIC PROCUREMENT - CONTINUOUS DEVELOPMENT

ГОСУДАРСТВЕННЫЕ ЗАКУПКИ – УСТОЙЧИВОЕ РАЗВИТИЕ

SAMOILA Elena, expert principal,

Direcția Achiziții și Management Contracte
 Banca Națională a Moldovei

Rezumat:

Întru o abordare mai coerentă și mai vastă a sferei achizițiilor publice s-a impus o cercetare cât se poate de eficientă a literaturii de specialitate. În lucrarea de față s-au pus în discuție și analizat aspecte ce vizează principalele elemente ale achizițiilor publice, dar și s-a încercat o identificare a curenților în acest domeniu. Scopul cercetării temei date a fost atât evidențierea reglementării achizițiilor la nivel național. Obiectul studiului îl prezintă provocări și oportunități – în lumina actualelor modificări legislative și nu doar.

Cuvinte-cheie: achiziții publice, durabilitate, reglementare normativă

Keywords: public procurement, sustainability, regulation

Ключевые слова: государственные закупки, устойчивое развитие, нормативное регулирование.

JEL classification: K32, O13, H57

ASPECTE TEORETICE CU REFERIRE LA EFICIENTIZAREA ACHIZIȚIILOR PUBLICE ÎN CONTEXTUL DEZVOLTĂRII DURABILE

THEORETICAL ASPECTS REGARDING EFFICIENCY OF PUBLIC PROCUREMENT IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT

ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ОТНОСИТЕЛЬНО ЭФФЕКТИВНОСТИ ГОСУДАРСТВЕННЫХ ЗАКУПОК В КОНТЕКСТЕ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ

GANEA Victoria,

prof. univ., dr. hab. în științe economice,

Universitatea de Stat din Moldova

E-mail: ganea.victoria@gmail.com

Abstract.

In the acute global crisis, the main challenge is to change the economic growth model by reviving the domestic demand. The State acts as the largest customer and consumer of services, works and goods, making the domestic demand a powerful tool for regulating the economy. The aim of the research is to demonstrate that the development of the public sector is directly dependent on the efficiency of public procurement and the vector of the sustainable development of the national economy. A public procurement system is considered effective only if the needs of the State are fully met, under the condition that the maximum benefits are provided for both the customer and the executor of the state contract. Thus, by using an extensive methodological tool that included scientific methods as that of synthesis, induction, deduction, graphic, economic, statistical, comparative analysis and predictive analysis, etc. was proved the necessity of opportune indicators to be used in the process of making public procurement more efficient in the context of sustainable development.

Rezumat.

În condiții de criză globală acută, principala provocare este schimbarea modelului de creștere economică prin relansarea cererii interne. Statul acționează ca cel mai mare client și consumator de servicii, lucrări și

bunuri, transformând cererea internă într-un instrument puternic de reglementare a economiei. Scopul cercetării este de a demonstra că de eficiența achizițiilor publice depinde în mod direct dezvoltarea sectorului public și vectorul dezvoltării durabile a economiei naționale. Un sistem de achiziții publice este considerat eficient, doar dacă nevoile statului sunt pe deplin satisfăcute în condițiile asigurării beneficiilor maxime, atât pentru client, cât și pentru executantul contractului de stat. Astfel, prin utilizarea unui instrument metodologic extins care a inclus metode științifice ca cea de sinteză, inducție, deducere, metode grafice, economice, statistice, analiză comparativă și analiză predictivă etc., a fost argumentată utilizarea unor indicatori oportuni de utilizat în procesul de eficientizare a achizițiilor publice în contextul dezvoltării durabile.

Cuvinte-cheie: achiziții publice, dezvoltare durabilă, eficiență, creștere economică.

Keywords: public procurement, sustainable development, efficiency, economic growth.

Ключевые слова: государственные закупки, устойчивое развитие, эффективность, экономический рост.

JEL classification: G38; Q56; P43

ASPECTE ALE TRANZIȚIEI LA ECONOMIA CIRCULARĂ-UN IMBOLD CĂTRE CREȘTEREA ACHIZIȚIILOR ECOLOGICE

ASPECTS OF THE TRANSITION TO THE CIRCULAR ECONOMY - AN IMBOLD TO GROWING ECOLOGICAL PROCUREMENT

АСПЕКТЫ ПЕРЕХОДА К ЦИРКУЛЯТОРНОЙ ЭКОНОМИКЕ - ПРИНЦИП РАЗВИТИЯ ЭКОЛОГИЧЕСКИХ ЗАКУПОК

Rusu Elena

PhD student, Moldova State University

E-mail: gogolnicencoe@mail.ru

Abstract.

Sustainability issues are addressed extensively in current research. In this context, the author considers it necessary to deepen research on the role of public procurement in transition to the circular economy model. The author considers that there is a close link between sustainable procurement and the development of the circular economy. This is demonstrated by the evolution of the exponential growth of green procurement, both by diversifying the goals of sustainable development at the international level and by implementing measures to make the circular economy more efficient.

The objectives of the study and the premises of the paper highlight the awareness of the dimensions of sustainable procurement and the transition to a circular economy. In developing this study, the author applied the monographic method to define and establish the importance of the concepts addressed, the comparative method to highlight the particularities of different approaches to the concept of public procurement in terms of sustainability. the purpose of the research denotes the transition from sustainable supply to a circular economy, characterizing the goal of increasing green purchasing.

As expected results and conclusions from the completion of the research, the author tries to address the issues of achieving the transition to

a more circular economy, which requires strengthening the link between waste reduction and resource efficiency.

Rezumat

Problemele de durabilitate sunt abordate pe larg în cercetările actuale. În acest context, autorul consideră necesară aprofundarea cercetării privind rolul achizițiilor publice în tranziție la modelul economiei circulare. Autorul consideră că există o legătură strânsă între achizițiile durabile și dezvoltarea economiei circulare. Acest lucru este demonstrat de evoluția creșterii exponențiale a achizițiilor ecologice, atât prin diversificarea obiectivelor de dezvoltare durabilă la nivel internațional, cât și prin implementarea măsurilor de eficientizare a economiei circulare.

Obiectivele studiului și premisele lucrării scot în evidență conștientizarea dimensiunilor achizițiilor sustenabile și a tranziției către o economie circulară. În elaborarea acestui studiu, autorul a aplicat metoda monografică pentru a defini și a stabili importanța cu privire la conceptele abordate, metoda comparativă pentru a evidenția particularitățile diferitelor abordări ale conceptului de achiziții publice în ceea ce privește aspectele de durabilitate. scopul cercetării denotă tranziția de la aprovizionarea sustenabilă la o economie circulară, caracterizând obiectivul destinat către creșterea achizițiilor ecologice.

Ca rezultate preconizate și concluzii rezultate în urma definitivării cercetării, autorul încearcă să abordeze aspectele realizării tranziției către o economie mai circulară, care impune consolidarea legăturii dintre reducerea deșeurilor și eficiența utilizării resurselor.

Cuvinte-cheie: achiziții sustenabile, economie durabilă, economie circulară, achizițiile publice ecologice, proiectare ecologică, ecoinovare.

Keywords: sustainable procurement, sustainable economy, circular economy, green public procurement, green design, eco-innovation.

Ключевые слова: устойчивые закупки, устойчивая экономика, круговая экономика, зеленые государственные закупки, зеленый дизайн, эко-инновации.

JEL classification: Q5, H57, O13.

CONCESSION AND PUBLIC PROCUREMENT AGREEMENTS AS FORMS OF INTERACTION BETWEEN BUSINESS AND THE STATE: SIMILARITIES AND DIFFERENCES

ДОГОВОРЫ КОНЦЕССИИ И ГОСУДАРСТВЕННЫЕ ЗАКУПКИ КАК ФОРМЫ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ БИЗНЕСА И ГОСУДАРСТВА: СХОДСТВА И ОТЛИЧИЯ

Tatiana MASLOVA.

PhD student, Moldova State University

E-mail: lanadio@mail.ru

Abstract

In the context of expanding interaction between business and the state, the development of methods of public procurement is becoming increasingly important. However, in addition to this type of interaction, there are others, such as concession agreements, which are increasingly being used in Moldova. Often in practice, there are situations when government procurement is hidden behind a concession agreement. In the context of this problem, the article examines the legal and economic components of each type of interaction and determines the basic concepts, similarities and differences.

Keywords: Governmental support, legal framework, concession agreement, state purchases, economic interpretation.

JEL classification: M10, M20, M41

WAYS TO INCREASE THE COMPETITIVENESS OF ENTERPRISES

KHOZIEV Lolita

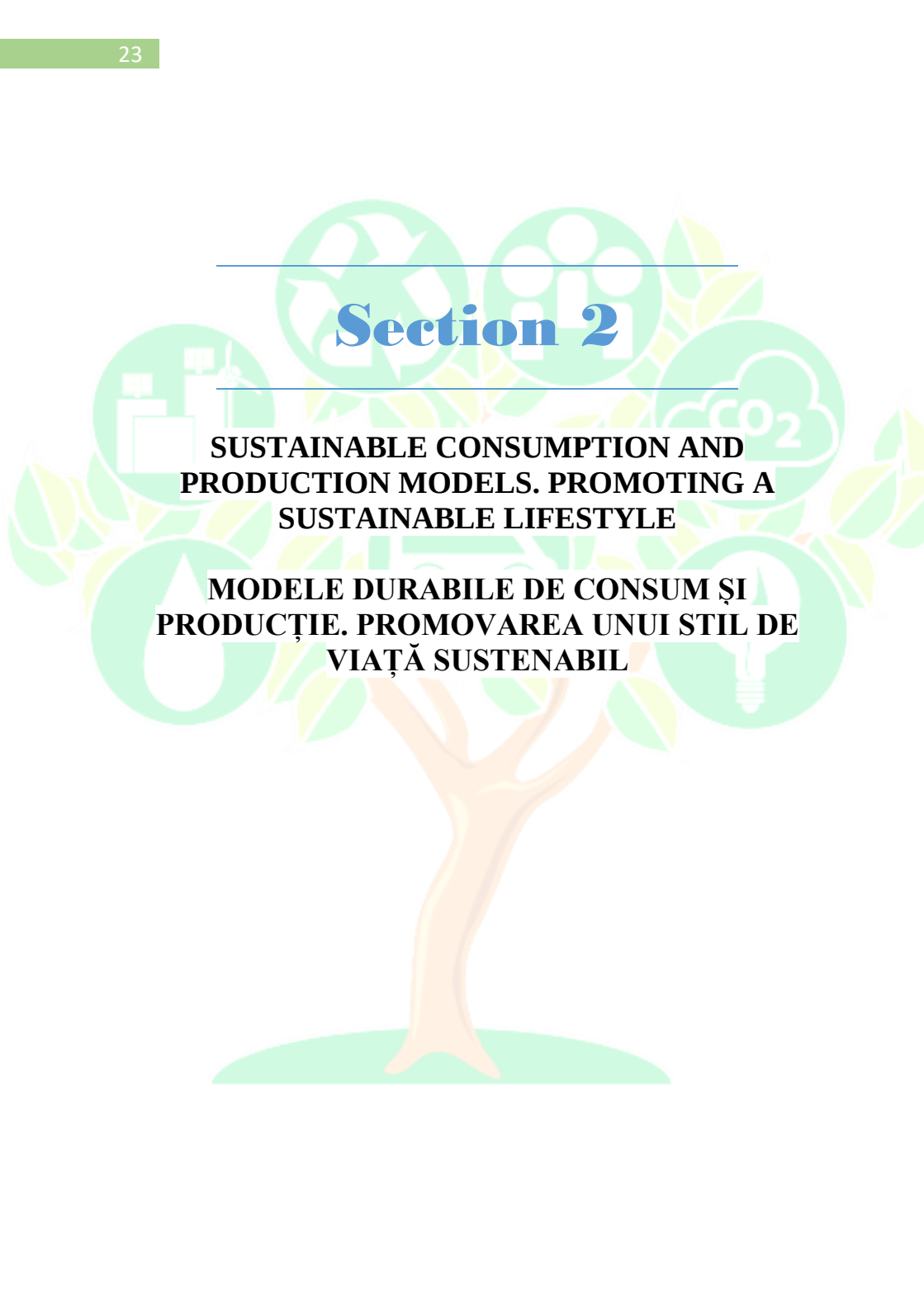
Odessa National Economic University

e-mail: khozievalolita@gmail.com

Abstract. *Formulation of the problem. The author considers ways to increase the competitiveness of enterprises in modern economic conditions. It is noted that a steady increase in the competitiveness of the enterprise can be ensured only if long-term, continuous and gradual improvement of all determinants of enterprise functioning.*

Key words: competition, competitiveness, factors of competitiveness, competitive advantages, assessment of competitiveness

JEL classification: H57, O13.

Section 2

**SUSTAINABLE CONSUMPTION AND
PRODUCTION MODELS. PROMOTING A
SUSTAINABLE LIFESTYLE**

**MODELE DURABILE DE CONSUM ȘI
PRODUCȚIE. PROMOVAREA UNUI STIL DE
VIAȚĂ SUSTENABIL**

INDIVIDUAL SELF AND ECOLOGICALLY SUSTAINABLE CONSUMER BEHAVIOUR CHANGE

SCHIMBAREA COMPORTAMENTULUI CONSUMATORULUI INDIVIDUAL ȘI DURABIL DIN PUNCT DE VEDERE ECOLOGIC

BUZDUGAN Adriana, PhD,

TABARCEA Ala, PhD

Moldova State University

E-mail: buzdugan.adriana@gmail.com

Abstract.

This study highlights the importance of the individual self when trying to change consumer awareness towards engaging in sustainable behaviors. The tools highlighted in this section include personal norms, self-consistency, personal interests, self-efficacy and individual differences. Personal norms may imply that the individual has an obligation to engage in enduring behaviors or the belief that others should change their behaviors instead. Consumers demonstrate the motivation to understand themselves as consistent. Commitment enhances involvement in sustainable behaviors. It has been proven that the appeal to one's own benefits works best in individual conditions, in which the consumer is more likely to reflect on the individual self.

Rezumat.

Acest studiu evidențiază importanța sinelui individual atunci când se încearcă schimbarea conștiinței consumatorilor spre angajarea în comportamente durabile. Instrumentele evidențiate în această secțiune includ norme personale, auto-consistență, interese personale, autoeficacitate și diferențe individuale. Normele personale pot implica faptul că individul are obligația de a se implica în comportamente durabile sau credința că, în schimb, alții ar trebui să-și modifice comportamentele. Consumatorii demonstrează motivația de a-și înțelege sinele ca fiind consecvent. Asumarea angajamentelor îmbunătățește implicarea în comportamente durabile. S-a dovedit că apelul la beneficii proprii funcționează cel mai bine în condiții individuale, în care consumatorul are mai multe șanse să reflecteze asupra sinelui individual.

Cuvinte-cheie: consumator, consum sustenabil, comportament durabil.

Keywords: consumer, sustainable consumption, sustainable behavior

Ключевые слова: потребитель, устойчивое потребление, устойчивое поведение

JEL classification: A13, D12

ENVIRONMENTAL REPORT OF THE ORGANIZATION: FORMATION OF INDICATORS AND SYNERGY EFFECT

ЭКОЛОГИЧЕСКИЙ ОТЧЕТ ОРГАНИЗАЦИИ: ФОРМИРОВАНИЕ ПОКАЗАТЕЛЕЙ И СИНЕРГЕТИЧЕСКИЙ ЭФФЕКТ

MASKO Ludmila

PhD in economics, associate professor
Polotsk state university, Belarus

ludamasko@mail.ru

Abstract

The article problematic aspects are investigated formation of indicators of environmental reporting of organizations. Based on the results, the form of annex to the accounting (financial) statements - "Environmental report" was developed, which reflects aspects of the greening of microeconomic indicators presented by business entities in the forms of accounting and statistical reporting. The indicators of this report are aggregated by types of environmental assets and liabilities of business entities and are structured in the context of nature management and environmental protection activities. The synergistic economic effect of the developed application lies in the fact that due to the integration of individual indicators into a single form of environmental reporting and, as a result, the acquisition of new qualities of the information received, the need for timely management decisions on rational nature management and environmental protection will increase. The proposed form of the environmental report will contribute to the formation of the necessary, reliable and complete information on the environmental performance of organizations in the context of sustainable development.

Аннотация

В статье исследованы проблемные аспекты формирования показателей экологической отчетности организаций. По результатам разработана форма приложения к бухгалтерской (финансовой) отчетности — «Экологический отчет», которая отражает аспекты экологизации микроэкономических показателей, представляемых субъектами хозяйствования в формах бухгалтерской и статистической отчетности. Показатели данного отчета агрегированы по видам экологических активов и обязательств субъектов хозяйствования и структурированы в разрезе природопользования и природоохранной деятельности. Синергетический экономический эффект разработанного приложения заключается в том, что благодаря интеграции отдельных показателей в единую форму экологической отчетности и, как следствие, приобретению новых качеств полученной информации, возрастет необходимость принятия своевременных управленческих решений по рациональному природопользованию и природоохранной деятельности. Предлагаемая форма экологического отчета будет способствовать формированию необходимой, достоверной и полной информации об экологических показателях деятельности организаций в контексте устойчивого развития.

Keywords: accounting (financial) reporting, environmental report, accounting and analytical support, environmental assets, environmental liabilities, synergistic economic effect.

Ключевые слова: бухгалтерская (финансовая) отчетность, экологический отчет, учетно-аналитическое обеспечение, экологические активы, экологические обязательства, синергетический экономический эффект.

JEL classification: M14, O12

ANALYSIS OF SALES REVENUE IN CORRELATION WITH PRODUCTION CAPACITY IN THE CONDITIONS OF A SUSTAINABLE ACTIVITY

ANALIZA VENITURILOR DIN VÂNZĂRI ÎN CORELAȚIE CU CAPACITATEA DE PRODUCȚIE ÎN CONDIȚII DE SUSTENABILITATE

Zaharco Silvia

PhD, Moldova State University

s.zaharco@gmail.com

Abstract

The paper reflects the analysis of sales revenues in correlation with the production capacity of agricultural entities in the conditions of a sustainable activity. Ordinary research methods were applied to conduct the study: comparison, analysis, tabular method, rate method. The purpose of this paper is to study the possibilities of obtaining sales income while using sustainable practices of agricultural production growing. The results show that sustainable production is an important incentive to increase production capacity and sales revenue.

Rezumat

În lucrare este reflectată analiza veniturilor din vânzări în corelație cu capacitatea de producție a entităților agricole în condițiile desfășurării unei activități sustenabile. Pentru realizarea studiului au fost aplicate metode de cercetare ordinare: comparația, analiza, metoda tabelară, metoda ratelor. Scopul acestei lucrări este de a realiza un studiu privind posibilitățile de obținere a veniturilor din vânzări în condițiile folosirii practicilor sustenabile de cultivare a producției agricole. Rezultatele obținute denotă faptul că producția sustenabilă constituie un stimulent important în sporirea capacității de producție și a veniturilor din vânzări.

Cuvinte-cheie: *agricultură ecologică, dezvoltare economică, entitate agricolă, mediu ambiant, sustenabilitate, venituri din vânzări.*

Keywords: *organic agriculture, economic development, agricultural entity, environment, sustainability, sales revenue.*

Ключевые слова: *органическое сельское хозяйство, экономическое развитие, сельскохозяйственное предприятие, окружающая среда, устойчивость, выручка от продаж.*

JEL classification: Q01, Q15, D24.

IDENTIFICATION AND MEASUREMENT OF NATURAL CAPITAL AS AN ELEMENT OF THE CONCEPT OF A SUSTAINABLE KNOWLEDGE-BASED ECONOMY

ИДЕНТИФИКАЦИЯ И ОЦЕНКА ПРИРОДНОГО КАПИТАЛА КАК ЭЛЕМЕНТА КОНЦЕПЦИИ УСТОЙЧИВОЙ ЭКОНОМИКИ, ОСНОВАННОЙ НА ЗНАНИЯХ

GOLOCHALOVA Irina,

PhD, Moldova State University

Email: monomah5@yandex.ru

Abstract:

In the context of the transition to the concept of sustainable economic development, the importance of natural resources is steadily increasing, since they contribute to the formation of competitive advantages in both public and corporate governance.

The structure of natural resources, their size, quality, degree of study and directions of use have a direct impact on the economic potential, so the requirement for their effective distribution and active reproduction is Central to this concept. To help attract investment and effectively use natural resources, the business structure is involved in this process based on an institutionalized system of public-private partnership agreements.

However, in order to determine the effectiveness of a PPP agreement both in the public sector and in the business structure, the user needs reliable information about the state of natural resources, which should be presented in the relevant reports. This article examines the issues of identification of PPP agreements in relation to natural resources, their identification and measurement, recognition as an object of accounting.

Аннотация

В условиях перехода на концепцию устойчивого развития экономики значимость природных ресурсов неуклонно возрастает, поскольку способствуют формированию конкурентных преимуществ как в системе государственного, так и корпоративного управления. Структура природных ресурсов, их величина, качество, степень изученности и

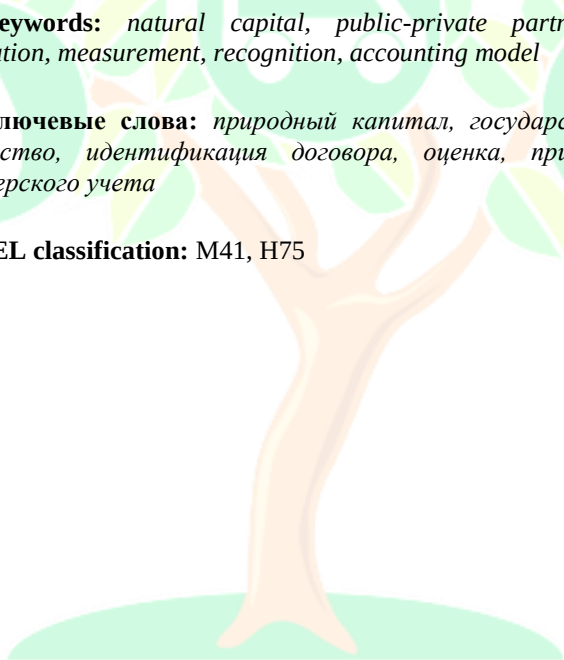
направления использования оказывают непосредственное влияние на экономический потенциал, поэтому требование эффективного их распределения и активного воспроизводства, занимает центральное место в этой концепции. Для содействия привлечения инвестиций и эффективного использования природных ресурсов в этот процесс вовлекается бизнес-структура на базе институционально закреплённой системе договоров государственно-частного партнёрства.

Однако, для того чтобы определить эффективность договора ГЧП как в государственном секторе, так и в бизнес-структуре пользователю необходима достоверная информация о состоянии природных ресурсов, которая должна быть представлена в соответствующей отчетности. В рамках данной статьи раскрываются аспекты идентификации договоров ГЧП в отношении природных ресурсов, их идентификация и стоимостная оценка, признание как объекта учета.

Keywords: natural capital, public-private partnership, contract identification, measurement, recognition, accounting model

Ключевые слова: природный капитал, государственно-частное партнёрство, идентификация договора, оценка, признание, модель бухгалтерского учета

JEL classification: M41, H75

ASPECTELE GESTIONĂRII DEȘEURILOR MEDICALE GENERATE DE PANDEMIA COVID19

ASPECTS OF MEDICAL WASTE MANAGEMENT GENERATED BY COVID 19

АСПЕКТЫ ОБРАЩЕНИЯ С МЕДИЦИНСКИМИ ОТХОДАМИ, СОЗДАВАЕМЫЕ COVID 19

BULAT Veronica

PhD, Moldova State University

e-mail: bulat.veronica@gmail.com

Abstract

The coronavirus pandemic is a global health crisis that has created one of the biggest challenges spreading to all continents except Antarctica. However, COVID-19 is more than a health crisis, with unprecedented implications because it confuses every country it affects, with the power to generate devastating social, economic and environmental effects. This paper aims to present the legislative and managerial aspects for waste management generated by the Covid virus 19. In the capacity of information sources were used the official data of the competent structures, both globally and nationally. In the Republic of Moldova, during a pandemic, medical institutions accumulated twice as much medical waste per day, than in periods when the medical system was functioning normally and the problem of their management remains current in terms of the danger it presents, both for society as well as for the environment.

Rezumat

Pandemia de coronavirus reprezintă o criza globală de sănătate care ne-a creat una din cele mai mari provocări răspândindu-se pe toate continentele, cu excepția Antarcticii. COVID-19 însă este mai mult decât o criză de sănătate, având implicații fără precedent deoarece debusolează fiecare țară pe care o afectează, având forța de a genera efecte devastatoare de ordin social, economic și ecologic. Lucrarea aceasta, urmărește obiectivul prezentării aspectelor legislative și cele de ordin managerial pentru gestiunea deșeurilor generate de virusul Covid 19. În calitatea de surse de informare au fost utilizate datele oficiale ale structurilor competente, atât pe plan mondial cât și national. În Republica Moldova, pe timp de pandemie, instituțiile medicale au acumulat zilnic de două ori mai multe deșeuri medicale, decât în perioade în care sistemul medical funcționa în regim normal iar problema

gestiunii acestora rămâne actuală prin prisma pericolului pe care-l prezintă, atât pentru societate cât și pentru mediul înconjurător.

Cuvinte cheie: *deșeuri medicale, COVID 19, pandemie, economie sustenabilă, efect economic, legislație.*

Keywords: *medical waste, COVID 19, pandemic, sustainable economy, economic effect, legislation.*

Ключевые слова: *медицинские отходы, COVID 19, пандемия, устойчивая экономика, экономический эффект, законодательство.*

JEL classification: F01, H00

SUSTAINABLE DERIVATIVES USAGE IN NON-FINANCIAL ORGANIZATIONS

Pavel PANKOV,

Post-graduate student,

Polotsk state university, Belarus

E-mail: pankovpa@yandex.ru

Abstract

In the article has been noted that derivatives usage has a significant potential for the improvement of the current activity of non-financial organizations in conditions of high volatility of different market variables. But at the same time derivatives are not the typical instrument for such organizations, which can lead to increased risk, which is not caused by operations of everyday business. The process of sustainable derivatives usage in non-financial organizations is a challenging issue, which should be based on the scientific approach. That's why it has been proposed to distinguish the following principles of sustainable derivatives usage: differentiation between risk hedging operations and speculative operations, exclusion of conflicts of interest and involvement of senior management in the process of managing derivatives in non-financial organizations.

Compliance with the proposed principles will eliminate the occurrence of problematic situations caused by the presence of derivatives in the activities of non-financial organizations

Keywords: *sustainable usage, derivatives, principles, hedging, speculation.*

JEL classification: G10, G30.

SUSTAINABLE INSURANCE - OPPORTUNITY FOR SOCIETY AND BUSINESS

ASIGURĂRILE SUSTENABILE – OPORTUNITATE PENTRU SOCIETATE ȘI BUSINESS

РОЛЬ УСТОЙЧИВОГО СТРАХОВАНИЯ ДЛЯ ОБЩЕСТВА И БИЗНЕСА

Iulia CAPRIAN,

PhD, Moldova State University

kaprianusm@gmail.com

Ionuț LOM,

PhD student, Romania

ionut.lom@yahoo.com

Abstract

Sustainable insurance is a response to the current challenges that society faces. By adopting the principles of sustainability in their activities, insurance companies both contribute to risk reduction and risk prevention, encourage innovation and sustainable business development. In this research, the authors conclude, based on examples of good practice and analytical data, that sustainable insurance must become an objective of both policy and strategy documents at the national level, as well as a strategic growth objective for insurance companies in Romania, as well as from the Republic of Moldova.

Rezumat

Asigurările sustenabile reprezintă o reacție de răspuns la provocările actuale cu care se confruntă societatea. Prin adoptarea principiilor sustenabilității în activitățile desfășurate, societățile de asigurări contribuie atât la diminuarea și prevenirea riscurilor, încurajează inovarea și dezvoltarea durabilă a afacerilor. În cercetarea realizată autorii concluzionează, în baza unor exemple de bune practici și date analitice, că asigurările sustenabile trebuie să devină un obiectiv atât al documentelor de politici și strategii la nivel național, precum și un obiectiv strategic de creștere pentru societățile de asigurări atât din România, cât și din Republica Moldova.

Cuvinte cheie: asigurări sustenabile, riscuri.

Keywords: sustainable insurance, risks

Ключевые слова: устойчивую страхование, риски

JEL classification: Q01, Q56, G22, G52

PERSPECTIVES OF THE DEVELOPMENT OF OPTIONAL MEDICAL INSURANCE IN THE CONDITIONS OF SDG IMPLEMENTATION

PERSPECTIVELE DEZVOLTĂRII ASIGURĂRILOR MEDICALE FACULTATIVE ÎN CONDIȚIILE IMPLEMENTĂRII OBIECTIVELOR DEZVOLTĂRII DURABILE

ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ЧАСТНОГО МЕДИЦИНСКОГО СТРАХОВАНИЯ В УСЛОВИЯХ РЕАЛИЗАЦИИ ПРИНЦИПОВ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ

Marcela ENACHI,

PhD student, MSU Doctoral School of Economics

Moldova State University

marcela.enachi@gmail.com

Abstract:

The article discusses the prospects for the development of optional medical insurance as a growth factor of the efficiency and competitiveness of insurance companies and a social factor. It also reveals the role of integrating digital services with insurance products in order to strengthen the relationship between the client and the insurer.

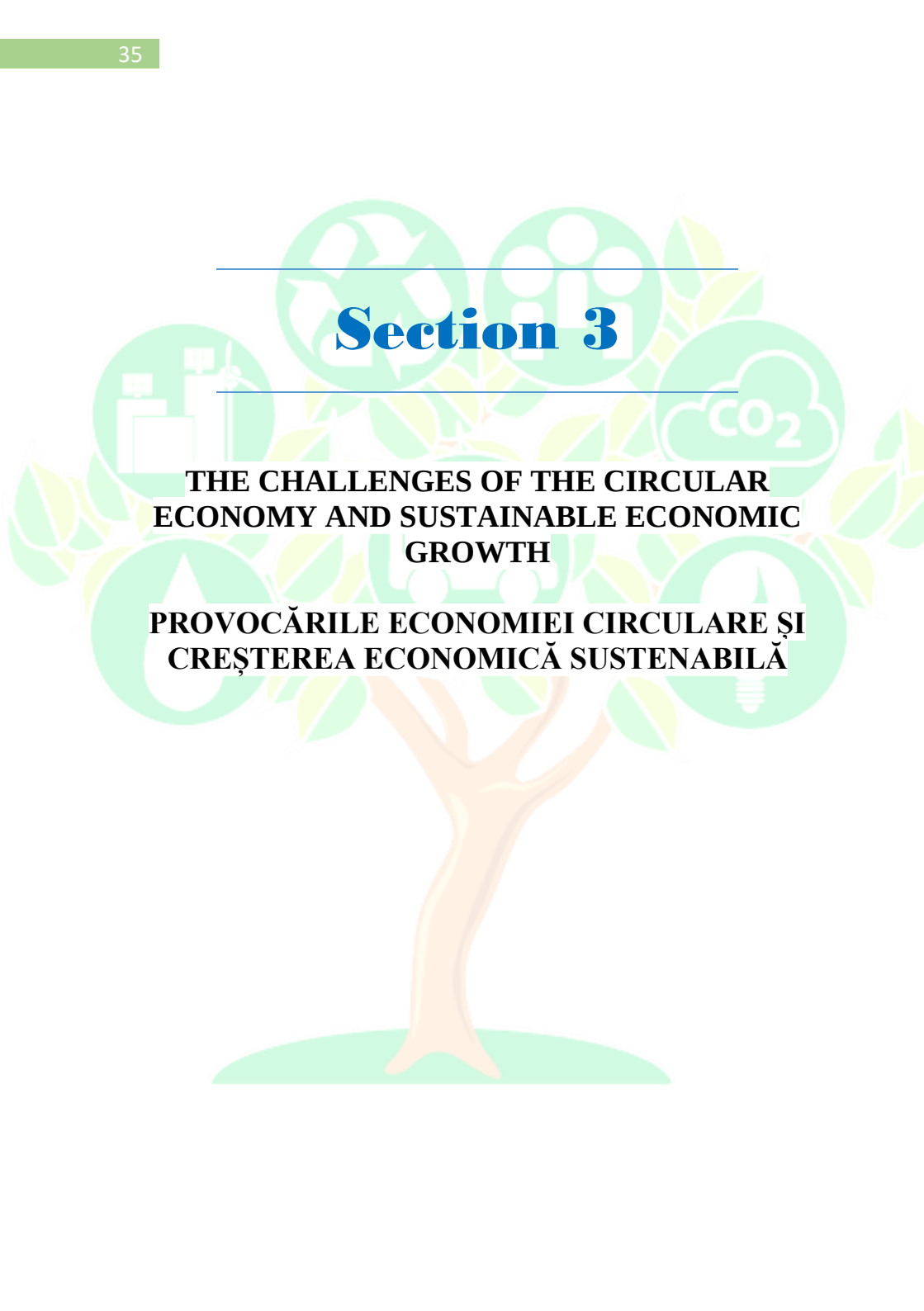
Аннотация: В статье рассматриваются перспективы развития факультативного медицинского страхования как фактора роста эффективности и конкурентоспособности страховых компаний и социального фактора. Также раскрывается роль интеграции цифровых услуг со страховыми продуктами в целях укрепления отношений между клиентом и страховщиком.

Keywords: *optional medical insurance, sustainable insurance*

Ключевые слова: *факультативное медицинское страхование, устойчивое страхование*

JEL classification: Q56, G52

Section 3

**THE CHALLENGES OF THE CIRCULAR
ECONOMY AND SUSTAINABLE ECONOMIC
GROWTH**

**PROVOCĂRILE ECONOMIEI CIRCULARE ȘI
CREȘTEREA ECONOMICĂ SUSTENABILĂ**

THE CIRCULAR ECONOMY MODEL: THEORETICAL AND PRACTICAL APPROACHES

MODELUL ECONOMIEI CIRCULARE: ABORDĂRI TEORETICE ȘI PRACTICE

Maria HĂMURARU,

PhD, Moldova State University

maria.gamurari@gmail.com

Abstract.

This article nuances the theoretical aspects of the concept of circular economy and its correlation with other similar concepts. The principles of the circular economy are presented. In the context of sustainable development, is assessed the importance of the circular economy for consumers, but also for economic agents. Some good practices have been studied, based on the circular economy model.

Keywords: *circular economy, green economy, sustainable development, sustainable consumption and business models.*

Cuvinte cheie: *economie circulară, economie verde, dezvoltare durabilă, consum sustenabil, modele de afaceri durabile.*

Ключевые слова: *циркулярная экономика, зеленая экономика, устойчивое развитие, устойчивое потребление, устойчивые модели бизнеса*

JEL classification: A13, D12, G38; Q56; P43

POTENȚIALUL ECONOMIEI CIRCULARE ÎN PROMOVAREA UNEI ECONOMII VERZI ÎN REPUBLICA MOLDOVA

CIRCULAR ECONOMY'S POTENTIAL IN PROMOTING A GREEN ECONOMY IN REPUBLIC OF MOLDOVA

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПОТЕНЦИАЛА КРУГОВОЙ ЭКОНОМИКИ В ЦЕЛЯХ РАЗВИТИЯ ЗЕЛЕНОЙ ЭКОНОМИКИ В РЕСПУБЛИКЕ МОЛДОВА

Anelia CARAMAN,

expert internațional, director Cluster
agroecoturistic „Armonia Nordului”

anelia.caraman@gmail.com

Dr. Michal ROMAN,

Universitatea de Științe
ale Vieții din Varșovia, Polonia

Abstract.

The article analyzes the conceptual delimitation of the notions of circular economy, green economy and sustainable development, promoting a systemic perspective of the circular economy, identifying the necessary steps to capitalize on this concept, highlighting synergistic aspects in relation to the green economy.

It highlights the efficient use of resources as a principle of the circular economy, which can be applicable to any sector of activity. Cluster policy development - as a strategic component of industrial policy to support synergies and innovations in the circular economy. From this point of view, this study offers new research opportunities in the area of environmental policy, by ensuring the existing correlations with other sectors, respectively the transition to the green economy, including in the Republic of Moldova.

Keywords: circular economy, green economy, sustainable development, systemic perspectives, resource recycling, strategic component, synergies and innovations, cluster policy, commitments and policies.

Cuvinte cheie: economie circulară, economie verde, dezvoltare durabilă, perspective sistemice, reciclarea resurselor, componentă strategică, sinergii și inovații, politici de cluster, angajamente și politici.

Ключевые слова: круговая экономика, зеленая экономика, устойчивое развитие, системные перспективы, вторичное использование ресурсов, стратегический компонент, синергизм и инновации, кластерная политика, обязательства и политика.

JEL classification: D12,; Q56; P43

EVOLUȚIA ECONOMIEI CIRCULARE ÎN CONTEXTUL DEZVOLTĂRII DURABILE

THE EVOLUTION OF THE CIRCULAR ECONOMY IN TERMS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Roșca-Sadurschi Liudmila,

PhD, State University „B.P.Hasdeu”, Cahul

liudmila.sadurschi@gmail.com

Rezumat: *Evoluția economiilor naționale prin utilizarea modelelor anterioare de administrare a resurselor naturale, sa demonstrat a fi ineficientă, dar și cu multe consecințe negative. Respectiv a apărut necesitatea de creare a unor programe de dezvoltare durabilă. Astfel au fost identificate cele 17 obiective de dezvoltare durabilă sau obiective globale, care au fost recomandate spre implementare în peste 170 de țări. Realizarea acestor obiective presupune adaptarea mai multor acte normative naționale la obiectivele globale. Totodată, apare și necesitatea de a revedea funcționarea economiilor naționale. Utilizarea rezonabilă a resurselor, funcționarea eficientă a industriilor, dar și gestionarea corectă a deșeurilor duc la transformarea modelului economic de la liniar la modelul de economie circulară.*

Abstract: *The evolution of national economies through the use of previous models of natural resource management has been shown to be inefficient, but also with many negative consequences. Respectively, the need arose to create sustainable development programs. Thus, the 17 sustainable development objectives or global objectives were identified, which were recommended for implementation in over 170 countries. Achieving these objectives involves adapting several national regulations to global objectives. At the same time, there is a need to review the functioning of national economies. Reasonable use of resources, efficient operation of industries, but also proper waste management*

lead to the transformation of the economic model from linear to circular economy model.

Keywords: circular economy, sustainable development, resource recycling,

Cuvinte cheie: economie circulară, , dezvoltare durabilă, reciclarea resurselor,

Ключевые слова: круговая экономика, устойчивое развитие, вторичное использование ресурсов.

JEL classification: D12,; P43

ECONOMIA VERDE ȘI SISTEMUL EDUCAȚIONAL

THE GREEN ECONOMY AND THE EDUCATIONAL SYSTEM

ЗЕЛЕНАЯ ЭКОНОМИКА И ОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ СИСТЕМА

Valentina TÎRȘU,

PhD student, Moldova State University

vtirsu@gmail.com

Rezumat

Lucrarea include o generalizare teoretică a noțiunii de economie verde, cât și etapele de dezvoltarea acesteia. Dezvoltarea durabilă și promovarea economiei verzi reprezintă priorități de dezvoltare pentru Republica Moldova. Acestea își găsesc reflectarea în principalele documente de politici ale Guvernului, în special în Strategia Națională de Dezvoltare Moldova 2030. Întru-cât promovarea economiei verzi este un domeniu intersectorial, implicarea și determinarea modului de integrare a sistemului educațional în dezvoltarea sustenabilă a Republicii Moldova, este un factor determinant în această tranziție. În lucrare sunt identificate direcțiile de lucru în cadrul instituțiilor de învățământ superior, sunt descrise provocările care apar în instruirea pentru o economie verde, sunt identificate competențele impuse de o economie sustenabilă, cât și modul de evaluare a nivelului de performanță a procesului de instruire-însușire a competențelor în domeniul durabilității.

Summary

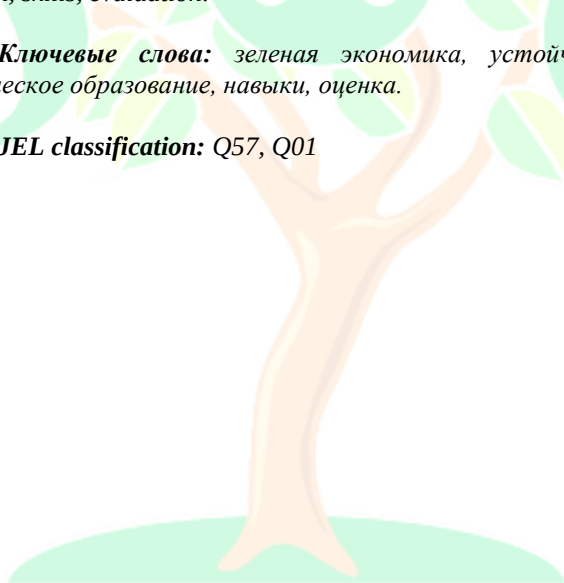
The paper includes a theoretical generalization of the notion of green economy, as well as the stages of its development. Sustainable development and the promotion of the green economy are development priorities for the Republic of Moldova. These is reflected in the main policy documents of the Government, especially in the National Development Strategy of Moldova 2030. As the promotion of the green economy is an cross-cutting field, the involvement and determination of the integration of the education system in the sustainable development of the Republic of Moldova is a determining factor in this transition. The paper identifies the directions of work in higher education institutions, describes the challenges that arise in training for a green economy, identifies the skills required by a sustainable economy, and how to assess the level of performance of the training-learning process sustainability skills.

Cuvinte-cheie: *economia verde, dezvoltare durabilă, educație ecologică, competențe, evaluare.*

Keywords: *green economy, sustainable development, ecological education, skills, evaluation.*

Ключевые слова: *зеленая экономика, устойчивое развитие, экологическое образование, навыки, оценка.*

JEL classification: Q57, Q01

MEASURING THE SUSTAINABLE PERFORMANCE OF THE WINE COMPANY: METHODOLOGICAL- PRACTICAL ASPECT

ASPECTE METODOLOGICO-PRACTICE DE MĂSURARE A PERFORMANȚEI SUSTENABILE A COMPANIILOR DE VINIFICAȚIE

МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ И ПРАКТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ОЦЕНКИ ПОКАЗАТЕЛЕЙ УСТОЙЧИВОСТИ ВИНОДЕЛЬЧЕСКИХ КОМПАНИЙ

Ecaterina ULIAN,

PhD student, Doctoral School of
Economics Moldova State University
ulian.ecaterina@gmail.com

Rezumat

Sustenabilitatea trebuie să fie unul dintre obiectivele strategiei companiei vinicole. Autorul a efectuat o documentare analitică a literaturii de specialitate pentru a scoate în evidență aspecte metodologice ale evaluării performanței prin prisma sustenabilității și ținând cont de particularitățile industriei vinicole. Scopul acestui studiu este de a scoate în evidență rolul și factorii determinanți ai responsabilității sociale a companiilor vinicole în promovarea principiilor dezvoltării durabile.

Abstract.

The wine industry should be definitely engaged in sustainability. Sustainability must be one of the objectives for a wine company's strategy. The author carried out an analytical documentation of the literature highlighting methodological aspects of performance evaluation in terms of sustainability, also, taking into account the particularities of the wine industry. The aim of this study is to highlight the role and determinants of the social responsibility of wine companies in promoting the principles of sustainable development.

Cuvinte-cheie: dezvoltare durabilă, performanță, companie vinicolă

Keywords: sustainable development, performance, wine company.

Ключевые слова: устойчивое развитие, результативность, винодельческая компания

JEL classification: L1, L2, Q01

INTEGRATION OF THE SUSTAINABILITY COMPONENT IN REGIONAL DEVELOPMENT PROJECTS

INTEGRAREA COMPONENTEI DE SUSTENABILITATE ÎN PROIECTELE DE DEZVOLTARE REGIONALĂ

ИНТЕГРАЦИЯ КОМПОНЕНТА УСТОЙЧИВОСТИ В ПРОЕКТЫ РЕГИОНАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ

Cătălina DAVÎDOV,

PhD student, Doctoral School of
Economics Moldova State University

davidoff.75@mail.ru

Rezumat.

Pe plan internațional se realizează progrese în instituționalizarea durabilității în procesele dezvoltării regionale. Autorul prezintă o sistematizare a unui șir de măsuri cu privire la creșterea gradului de integrare a principiilor dezvoltării durabile în practicile de dezvoltare regională, reținând din cercetarea bunelor practici europene. Sinteză literaturii de specialitate i-a permis autorului să identifice instrumentele care să faciliteze realizarea dezvoltării durabile pe principii de durabilitate. Scopul dezvoltării regionale durabile este de a satisface nevoile economice și sociale, cu impact negativ minim asupra mediului, promovarea inițiativelor sociale etc. Un rol important în realizarea unui compromis între problemele dezvoltării regionale și protecția mediului revine componentei instituționale.

Abstract

At the international level, progress is being made in institutionalizing sustainability in regional development processes. The author presents a systematization of a series of measures on increasing the degree of integration of the principles of sustainable development in regional development practices, based on the research of European good practices. The synthesis of the specialized literature allowed the author to identify the tools that would facilitate the achievement of sustainable development on the principles of sustainability. The purpose of sustainable regional development is to meet economic and social needs, with minimal negative impact on the environment, promotion of social initiatives, etc. An important role in achieving a compromise between regional development issues and environmental protection lies with the institutional component.

Cuvinte-cheie: dezvoltare regională, dezvoltare durabilă, proiect

Keywords: regional development, sustainable development, project.

Ключевые слова: региональное развитие, устойчивое развитие, проект

JEL classification: Q01, P2, R11.

